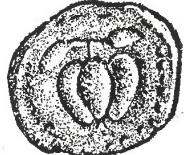

ΜΗΛΟΣ

Εκδότης - Διευθυντής: Γεργόγεης Μπελιβανάκης — Κουντουφιώτου 66 — Γαλάτα — Αθήνα (910) — Τηλ. 29.24.422 'Αριθ. Φύλλου 48 — 5 Νοεμβρίου 1980

Ιστορικά έγγραφα Μήλου

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΩΝ ΣΤΗ ΜΗΛΟ

Τοῦ κ. Σίμου Μ. Συμεωνίδη

Τὸ δημοσιευόμενο πιὸ κάτω ἔγγραφο τῆς 3 Ιουλίου 1669 ἔστειλε στὸν Γραμματέα τῆς Ἀγίας Προπαγάνδας στὴν Ρώμη ὁ καθολικὸς ἐπίσκοπος Μήλου Ἰωάννης Ἀντώνιος Καμίλλης (ποὺ μόλις αὐτὸ τὸ χρόνο εἶχε προαχθεῖ ἀπὸ ἐφημέριος Μήλου σὲ ἐπίσκοπο) καὶ εἶναι ἀπάντηση σὲ κατηγορίες τῶν ἔχθρῶν του ὅτι, παρὰ τὸν τοντούκῳ νόμο, εἶχε βαπτίσει μωαμεθανοὺς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπίκειται καταστροφὴ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν κληρικῶν ἀπὸ τὸν Τούρκον.

Γιὰ τὴν κατηγορία αὐτὴ εἶχε μετακληθεῖ νωρίτερα στὴν Τήνο καὶ εἶχε ἀνακριθεῖ ἀπὸ τὸν ἐκεῖ καθολικὸ ἐπίσκοπο. Μόλις γύρισε στὴν Μήλο συνέταξε τὸ δημοσιευόμενο ἔγγραφο πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Προπαγάνδας, στὸν δῆποτε ἀναλνεῖ λεπτομερειακὰ τὸ ξήτημα, δηλώνει ἄφοις πῶς πράγματι ἐβάπτισε μωαμεθανοὺς καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ δεχτεῖ ὀποιαδήποτε ποινή, ἢν οἱ αἰτιολογίες ποὺ προσβάλλει δὲν θεωρηθοῦν ίκανοποιητικές.

Τὸ περιεχόμενο τοῦ ἔγγραφου εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ἀποκαλυπτικὸ γύρω ἀπὸ τὸ ξήτημα τῆς μεταστροφῆς μωαμεθανῶν στὸ χριστιανισμό, ὅχι μόνο στὴν Μήλο ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλα κυκλαδονήσια καὶ λοιπὲς περιοχὲς τῆς δθμανικῆς αὐτοκρατορίας. 'Ο Καμίλλης (γιὰ τὸν δῆποτε ἔχοντες σχεδὸν ἔτοιμη ἰδιάτερη μελέτη) ἵνηρξε ἔνας διαπρεπής ιεράρχης στὸν κυκλαδικὸ χῶρο, μορφωμένος, συντηρητικὸς στὶς ἴδεες του καὶ μαχητικὸς στὴ δικαιωτὴ τους.

Τὸ ἔγγραφο δρίσκεται θησαυρισμένο στὰ Ἀρχεῖα τῆς Προπαγάνδας, στὸ φάκ. SOCG. 423, παρ. 277R—279V, ἔχει δὲ ὡς ἔξης:

Σεβασμώτατε,

Στὸ τιμώτατο γράμμα τῆς σεβασμότητάς σας μὲ τὸ δρόπιο διατάσσομαι νὰ δώσω ἀναφορὰ γιὰ τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὑποίες ἐβάπτισαι μερικοὺς Τούρκους ποὺ δδηγήθηκαν ἐδῶ ἀπὸ Μαλτέζους κουρσάρους, ἔδωσα ταπεινὴ ἀπάντηση ἀπὸ τὴν Τήνο, ὃπον δρισκόμουνα μὲ πρόσκληση τοῦ ἐκεῖ ἐπισκόπου γιὰ νὰ ἔξετασθ καὶ ἀνακριθῇ κατ' ἐντολὴν

τῆς Ἀγίας Προπαγάνδας. Δὲν εἶχα διμος τὴν εὐχέρεια νὰ δώσω ἔξηγῆσεις στὴ σεβασμότητά σας, ὅπως ἀκριβῶς ἥθελα ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὅπως κάνω τῷρα μὲ τὸ γράμμα αὐτὸ ἀπὸ τὴ Μήλο παρακαλῶντας εὐλαβικὰ γιὰ τὴν ἐπιείκεια τῆς ἔξοχότητάς σας.

"Ἔχει γνωστοποιηθεῖ στὴν Ἀγία Προπαγάνδα 1) ὅτι ἐβάπτισα τοὺς εἰօημένους Τούρκους δημοσίᾳ, 2) ἐναντίον τῆς σχετικῆς ἀπαγορευτικῆς διαταγῆς τῆς Τοντούκης Κυβερνήσεως, 3) ὅτι ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ εἶναι φανερὸ πῶς ἐπίκειται καταστροφὴ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν κληρικῶν τοῦ νησοῦ μας. Μὲ κάθη σεβασμὸ καὶ ταπεινότητα ἀπαντῶ πῶς εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐβάπτισα δύο-τρεῖς μαύρους, δὲν εἶναι δμως ἀλήθεια ὅτι ἡ βάπτιση ἔγινε δημοσίᾳ, ἀλλὰ μὲ κάθη μυστικότητα ποὺ ἐπέβαλε τὸ γεγονός, χωρὶς κωδωνοκουσίες, τρομπέτες ἢ πυροβολισμούς, ὅπως κάνουν ἄλλοι σὲ ἀλ-

λα νησιά, οὕτε τοὺς ἔντυσα στὰ λευκὰ δρόπια κάνουν γιὰ τοὺς νεοφύτιστους. Γιὰ δόσα ἐπικαλοῦμα μποροῦν νὰ μαρτυρήσουν σχετικὰ ὁ ἐκλαμπρότατος χωρεπίσκοπος ΚΠόλεως καὶ ὁ σεβασμώτατος ἐπίσκοπος τοῦ ΒΙΣΙΓΝΑΝΟ καὶ ἀποστολικὸς ἐπισκέπτης οἱ δρόποι ήταν παρόντες, δὲν εἶνας τὸν πρῶτο χρόνο καὶ ὁ ἄλλος τὸν τούτο τοῦ βικαριάτου μου καὶ εἶδαν ὅτι δὲν ἔκανα καμμά δημοσίτητα ἢ πανηγυρισμό γιὰ τὴ βάπτιση, 2ο) δηλώνω πῶς δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ Τούρκοι ἔχουν ἀνακοινώσει τὴν ἀπαγόρευση αὐτῆ στὸ Ἀρχιπέλαγος, ἀντίθετα αὐτὸν ἡ βάπτιζαν τὰ παιδιά τους καὶ γνώριζαν πῶς καὶ πολλοὶ Τούρκοι ἔβαπτίζοντο χωρὶς νὰ προκύψῃ ξήτημα, δῆπος ἔχει ἐκ πείρας ἀποδειχτεῖ μὲ τοὺς προστηλυτισμοὺς ἀπὸ τὸν Ἐλληνες παπάδες στὴν πίστη τους.

3ο) δηλώνω πῶς εἶναι ἐσφαλμένο τὸ συμπέρασμα αὐτῶν ποὺ μὲ κατήγγειλαν ὅτι θά ἀκολουθήσει καταστροφὴ ἐκκλησιῶν καὶ κληρικῶν τοῦ τόπου, γιατὶ ἂν ἦταν ἀληθινὸ θά ἔπειτε ἀπὸ πολλὰ ἡδη χρόνια νὰ ἔχει καταστραφεῖ κάθε ἐκκλησία καὶ δῆλη οἱ κληρικοί, λατίνοι καὶ δρθόδοξοι ποὺ βαπτίζουν δημόσια πολλοὺς Τούρκους, ὅπως πιστοποιοῦν ὅτι ἔχουν κάνει οἱ εἰօημένοι Ελλήνες παπάδες στὶς ἐσωκλειόμενες βεβαιώσεις.

Ιὰ ποιά ἐκκλησία λοιπὸν καὶ γιὰ ποιούς κληρικοὺς μιλοῦν αὐτοὶ οἱ ξηλωτὲς ποὺ μὲ ἐγκαλοῦν; μῆπως μιλοῦν γιὰ ἐκκλησίες καὶ δρθόδοξοις παπάδες; 'Απαντῶ ὅτι ἀν αὐτοὶ ὑποστοῦν καταστροφή, θά δρψεται σὲ δική τους παράλειψη (ἐὰν μποροῦμε νὰ τὸ ποῦμε παράλειψη), ἔχοντας βαπτίσει μερικοὺς καὶ ὄντας ἔτοιμοι νὰ ξαναβαφτίσουν, ὅπως δηλώνουν στὶς βεβαιώσεις τους καὶ ἀκόμη γιατὶ αὐτοὶ στὶς ἐκκλησίες τους σὲ ὄλες τὶς πανηγύρεις τοῦ χρόνου νήπιων σημαίες καὶ παντιέρες πότε τῆς Μάλτας, πότε τῆς Βενετίας, πότε τῆς Ισπανίας ἐνῶ ἔγω στὴν ἐκκλησία μου οὐδέποτε ἔκανα τέτοια πράγματα. γιατὶ αὐτοὶ συνεισφέρουν κάθε χρόνο στοὺς Βενετοὺς 20.000 οεδάλια καὶ 50 ναῦτες γιὰ τὴ συντήρηση τῆς ἀρμάδας ἐναντίον τῶν Τούρκων. γιατὶ καθημερινὰ ἀγοράζουν ὅχι μόνο σάκιες, βατσέλια καὶ προϊόντα καὶ ἐμπορεύματα τουρκιά ποὺ φέρονται ἐδῶ οἱ κουρσάροι, ἀλλ' ἀγοράζουν ἀκόμη καὶ Τούρκους ποὺ τοὺς ξαναπουλοῦν γιὰ σκλάβους στὶς χριστιανικὲς γαλλέρες.

(Συνέχεια στὸ ἐπόμενο)